
Kyrkomötet
Motion 2014:17
av Karl-Gunnar Svensson

Ringning i kyrkklockor

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att ta fram riktlinjer för ringning i kyrkklockor vid andra tillfällen än i samband med gudstjänst.

Motivering

I Jönköping ringdes det i kyrkklockorna som protest mot en demonstration. Det var mot rasism som angavs som orsaken. Aktionen blev mycket uppmärksammasad och visade på vad vi i Svenska kyrkan kan göra för att tydligt hävda alla människors lika värde, att Gud älskar alla människor lika mycket och att Gud inte tar hänsyn till person som Paulus skriver i Galaterbrevet 2:6 och Efesierbrevet 6:9. Under Almedalsveckan gjordes en liknande aktion med kyrkklockor mot rasism.

Jag menar att det är väsentligt att vi som kyrka ger uttryck för människans lika värde på de sätt som kan anses vara lämpliga. Vi har möjlighet till uttalanden, till att demonstrera och vi har möjlighet till tydligt ställningstagande genom att ringa i kyrkans klockor. Men när det gäller att ringa i kyrkans klockor vid andra tillfällen än vid gudstjänst, finns det inga riktlinjer för att underlätta för kyrkoråd att fatta beslut om klockringning.

Frågan vem som ska besluta om att ringa i kyrkans klockor, när det inte sker i samband med gudstjänster, har tagits upp i Svenska kyrkans överklagandenämnd. Den 17 januari 2007 beslöt överklagandenämnden att klockringning i samband med gudstjänst ligger på kyrkoherden att besluta om efter samråd. Men övrig klockringning borde rimligen vara kyrkorådets sak att besluta om såvida inte kyrkorådet har delegerat uppgiften till kyrkoherden. Så kan jag tolka beslutet i överklagandenämnden.

I Överklagandenämndens ärende med nummer ÖN46-2006 står det bl.a.:

Enligt vad som redogjorts för ovan kan kyrkoherdens beslut även tolkas så att det kan anses innefatta ett förbud mot klockningar som inte sker i direkt anslutning till huvudgudstjänsten.

Enligt Överklagandenämndens mening kan sådana klockringningar däremot inte anses ha ett sådant omedelbart samband med huvudgudstjänsten att de kan anses vara en del därav.

Det ingår därmed inte i kyrkoherdens befogenheter att fatta beslut därom utan skall bestämmas av kyrkorådet inom ramen för det i 2 kap. 5 § kyrkoordningen angivna kompetensområdet.

Överklagandet skall således bifallas på så sätt att kyrkoherdens beslut upphävs till den del det kan anses omfatta klockringningar som inte sker i direkt anslutning till huvudgudstjänster.

Frågan om klockringning har varit aktuell vid flera tillfällen tidigare och det kan i vissa fall vara tydligt att det behövs riktlinjer för att ge stöd för klockringning vid andra tillfällen än i samband med gudstjänst.

Frågan om klockringning har varit uppe bl.a. i Lunds stift. 2004 stod det att läsa i Ystads Allehanda:

Stiftsjurist Erik Ski i Lunds stift säger till YA att det inte finns några generella riktlinjer från stiftets sida när det gäller klockringningen.

– Det beslutas lokalt och har mestadels att göra med vilken tradition som finns på platsen. Lunds stift följer utvecklingen i Ystad men har i dag inga planer på att ta upp en diskussion kring klockringningen.

– Om jag bygger ett hus bredvid järnvägen kan jag inte efteråt komma och klaga på tågen, säger kontraktsprost Håkan Wilhelmsson i Lunds domkyrka. I domkyrkan rings det på liknande sätt som i Mariakyrkan i Ystad. Det gäller både morgonringningen klockan 8 och kvällsringningen klockan 21. Sedan slår klockorna dygnet runt en gång i kvarten med tidsangivelse varje heltimme genom lika många klockslag.

När det gäller klockringning borde det finnas riktlinjer som stöd för beslut när det gäller klockringning som inte sker i anslutning till gudstjänst eller tacksägelse.

I andra frågor tar vi tydlig ställning för människors integritet och värde och beslutar bl.a. om etiska riktlinjer i ekonomiska frågor. Som kyrka ställer vi upp på alla möjliga sätt för att stödja och hjälpa människor i utsatthet och kränkning. Som kyrka vill vi vara en tydlig röst i samhället för människors lika värde. Möjligheten att visa det kan ta sig i uttryck på många olika sätt, ett av dem kan vara det som nu har uppmärksamrats, att ringa i kyrkans klockor för människor lika värde och mot rasism. Vid vilka sådana tillfällen borde det kunna anses vara lämpligt att ringa i kyrkans klockor?

Det vore bra om kyrkostyrelsen kunde ta fram riktlinjer med rekommendationer för användandet av att ringa i kyrkans klockor i vår tid vid andra tillfällen än vid gudstjänst.

Träslövsläge den 1 juli 2014

Karl-Gunnar Svensson (KR)